

VRTULNÍKOVÝ VÝSADEK PŘI OVLÁDNUTÍ HORSKÉHO PŘECHODU

Zkušenosti z bojů v horském a zalesněném terénu potvrzují, že tato bojová činnost má řadu zvláštností. To je dáno charakteristikou terénu. Je velmi členitý, má těžko dostupné úseky, málo rozvinutou komunikační síť, různé úžlabiny, zářezy, rozsedliny a husté porosty.

Současné povětrnostní podmínky snižují viditelnost, ztěžují vlastní orientaci, jakož i možnost překonávat těžko sjízdné, neudržované cesty, na kterých může nepřítel poměrně snadno zřizovat různé závaly a jiné překážky.

V úvahu je nutné vzít i to, že v horském a zalesněném prostoru je možnost pohybu ve většině případech limitována pouze na silnice, omezena na úzké pásy kolem cest, což znesnadňuje udržet vysoké tempo útoku.

Ovládnutí horského přechodu má velký význam nejen pro útočníka k zachování požadovaného tempa, ale i obránce k vytvoření optimálních podmínek pro zatarasení anebo manévr silami a prostředky.

Mimo předsunutého odřadu, obcházečního, popř. smíšeného odřadu, speciálních jednotek anebo skupin se na tomto úkolu budou bezprostředně podílet i vzdušné výsadky. V našich podmínkách budou mít největší uplatnění zejména **vertulníkové výsadky** organizované z motostřeleckých jednotek a jednotek druhů vojsk.

V článku chci ukázat, jaký podíl má vertulníkový výsadek na ovládnutí a překonání horského přechodu motostřeleckými anebo tankovými jednotkami. Bezprostředně s tím ukázat na hlavní zásady bojového použití a některé limitující předpoklady pro optimální variantu vysazení a vedení boje v týlu nepřítel.

Zkušenosti potvrzují, že ovládnutí důležitého prostoru v horském a zalesněném prostoru vrtulníkovým výsadkem bude bezprostředně ovlivňovat:

- charakter horského přechodu,
- předpokládaný způsob ovládnutí horského přechodu,
- pravděpodobná síla vrtulníkového výsadku,
- zabezpečení druhů vojsk a zvýšená zásoba munice a materiálu,
- časová možnost přípravy vrtulníkového výsadku,
- konkrétní hloubka vysazení,
- volba místa a způsob vysazení,
- vedení aktivní bojové činnosti,
- bojová sestava vrtulníkového výsadku,
- délka bojové činnosti,
- vlastní konfigurace terénu,
- další přísun jednotek a materiálu v průběhu boje.

Charakter horského přechodu bezprostředně ovlivňuje jeho celkový význam. Je dán tím, zda horský přechod je součástí dominanty anebo zapadá do areálu dalších přechodů členěných do šířky a hloubky. Dále zda horský přechod je na hlavním (druhém) směru, jakou má kapacitu (šířku, délku, průchodnost, úhel stoupání, celkovou pokrytost a členitost okolního terénu) a tím i možnosti pro obránce a útočníka (výhody, nevýhody, stupeň ženižních prací, způsob využití přírodních a umělých překážek a zátarasů v různé obměně).

Důležitost horského přechodu bezesporu ovlivňuje i způsob organizace obrany pravděpodobným nepřítelem. Současně stále více se dostávají do popředí otázky maximálního využití přírodních překážek s účinky jaderných nebo jiných účinných prostředků. Obdobně předpokládaná síla nepřátelských jednotek k udržení přechodu bude několikanásobně převyšovat dříve plánovanou hodnotu.

Proto ovládnutí horského přechodu vzdáleného od pozemních vojsk jen několik kilometrů bude mít nejen **taktický, ale v některých případech i operační význam.**

Předpokládaný způsob ovládnutí horského přechodu je dán šířkou útočného pásma a celkovými možnostmi pozemních jednotek. Zatímco divize útočí v horském terénu v podstatně širším pásmu, které zahrnuje 2 až 3 směry útoku, tak pluk zpravidla útočí v jednom směru, v němž je cesta.

V útočném pásmu divize může být i více horských přechodů učeněných do různé hloubky, a to buď horizontálně anebo vertikálně.

Současně s tím nutno brát v úvahu, za jaké situace dojde k ovládnutí horského přechodu. Zcela odlišné budou podmínky po odražení agrese při přechodu do rozhodné účinné činnosti, popř. v operační hloubce.

Zatímco v **prvém** případě se na ovládnutí horského přechodu budou bezprostředně podílet pouze **vrtulníkové výsadky** v úzké součinnosti s obcházejícími, smíšenými speciálními odřady, jakož i předsunutými odřady, tak v **druhém** případě zejména padákové a kombinované výsadky. To vyplývá z toho, že vrtulníkové výsadky můžeme použít s **maximálním překvapením i na minimální vzdálenost** v okamžiku, kdy pozemní vojska přejdou do útoku. Ovládnutí horského přechodu ovlivní nejen možnost rychlého překonání uvedené překážky jednotkami divize, ale i udržení požadovaného tempa útoku a rychlé proniknutí do hloubky nepřátelské obrany. Přitom máme na zřeteli i cel-

kové možnosti divize. Kolik jednotek, v jaké síle, může vyčlenit pro ovládnutí horského přechodu.

Vezmeme-li v úvahu, že v pásmu bojové činnosti divize budou 3—4 přechody, pak bude třeba stejného počtu jednotek nejen pro vrtulníkový výsadek, ale obcházení odřady, popř. poloviční hodnotu pro PO.

Požadovaná diferenciací bojové sestavy neúměrně sníží bojové možnosti hlavních sil. Prakticky dochází k další disproporcii. Nejdříve to byla disproporce mezi palbou a pohybem a nyní mezi požadavky a možnostmi.

Z těchto důvodů je vhodné stanovit i progresivnější varianty ovládnutí horského přechodu vrtulníkovým výsadkem (to ovlivňuje i síla výsadku).

Pravděpodobná síla vrtulníkového výsadku při ovládnutí a udržení horského přechodu bude záviset na jeho významu a důležitosti ve směru hlavního (druhého) úderu, jakož i předpokládané činnosti nepřítele a situaci s jakými prostředky povede boj. S tím souvisí i jaké vrtulníky budou zabezpečovat bojovou přepravu vzduchem.

Za předpokladu vyčlenění lehkých vrtulníků (užitečná hmotnost nákladu do 300 kg), středních (500—4000 kg), těžkých (600—18 000 kg) anebo velkokapacitních (nad 20 000 kg) bude přepraven a vysazen vrtulníkový výsadek s diametrálně rozličnými bojovými možnostmi.

Podle zkušeností ze cvičení k ovládnutí horského přechodu budeme zpravidla vysazovat zesílený **motostřelecký prapor**, anebo zesílenou **motostřeleckou rotu**. V některých případech méně kapacitní směr to může být i zesílená **motostřelecká četa**.

Stanovení skutečné síly vrtulníkového výsadku pro vysazení bude záviset zejména na:

- charakteru bojového úkolu vrtulníkového výsadku,
- celkové situaci a možnostech nepřítele v prostoru vysazení a vedení bojové činnosti,
- hloubce vysazení,
- konfiguraci terénu (přístupech, kapacitě horského přechodu, možnostech manévru, systému dalších cest a komunikací včetně rokádních, podolních),
- denní a roční době,
- předpokládaném průměrném tempu útoku pozemních jednotek a délce bojové činnosti,
- možnostech palebné podpory stíhacího a stíhacího bombardovacího letectva, raketového vojska a dělostřelectva, vojska PVO a zabezpečení jinými prostředky nadřízeného velitele,
- celkových možnostech divize, která útočí ve směru vysazení vrtulníkového výsadku.

Zabezpečení vrtulníkového výsadku druhy vojsk bude úměrné skutečné síle vysazení. Např. motostřeleckému praporu zpravidla přidělujeme:

- četů BzK (i od jiného motostřeleckého praporu),
- četů až baterií PTRS (přenosné),
- četů až baterií PLdvK,
- přenosné protiletadlové raketové komplety,
- ženijní četů s ženijní technikou (trhaviny, PP a PT miny, drátěné nástrahy),
- družstvo chemického a radiačního průzkumu s OT,
- jednu až dvě skupiny první pomoci,

— potřebný počet dopravních prostředků pro přepravu zvýšeného palebného průměru munice.

Kromě jednotek druhů vojsk a dopravních prostředků mu dále přidělíme:

— leteckého návodčího s rádiovými stanicemi (obslouhou) ze skupiny bojového velení letectva,

— dělostřeleckého pozorovatele s rádiovými stanicemi a obslouhou,

— další specialisty druhů vojsk podle potřeby.

Protože vrtulníkový výsadek po vysazení vede bojovou činnost za zvláštních podmínek, dáme mu zvýšenou zásobu hlavních druhů materiálu, především munice, týlového a zdravotnického materiálu, jako jednu z podmínek úspěšného splnění bojového úkolu.

Zvýšená zásoba u vrtulníkového výsadku zpravidla činí 2—2½ palebného průměru munice pro ruční pěchotní zbraně a 1—1½ palebného průměru pro protitankové zbraně. Požadavkem je, abychom pro přenosné protitankové raketové komplety určili též dva palebné průměry. Obdobně pro jednotlivce 2—3 palebné průměry **ručních granátů**, neboť horský a zalesněný terén má velké množství hluchých prostorů, kde úspěšně využijeme účinků ručních granátů.

Specifika boje vyžaduje začleňovat do vrtulníkového výsadku též jednotky dělostřelectva a zejména minometné jednotky. To bude záviset na přiděleném typu vrtulníků.

Skutečná výše zásoby munice a materiálu bude plně záviset na charakteru úkolu, na síle vysazených jednotek a činnosti nepřítele, tvářnosti terénu v prostoru vysazení, jakož i možnosti vést aktivní bojovou činnost. Dále také to, že zvýšená zásoba munice určitým způsobem limituje požadavky nejen na množství vrtulníků vyčleněných pro přepravu munice, ale současně i zabezpečovací jednotky.

Tento způsob zabezpečení vrtulníkového výsadku je velmi variabilní. Praxe potvrzuje, že velitel divize a náčelník druhů vojsk **všestranným zabezpečením** vrtulníkového výsadku vytváří optimální podmínky pro **úspěšné splnění bojového úkolu** v týlu nepřítele a tím i úkolu **celé divize**.

Celková příprava vrtulníkového výsadku pro bojovou činnost v týlu nepřítele je ovlivněna dvojím způsobem. V prvé řadě **časovou možností** pro vlastní přípravu jednotek a v dalším **potřebným časem** pro plánování veškerých otázek spojených od zaujetí vyčkávacího prostoru, bojovou přepravu vzduchem až po vysazení a vedení boje.

Zvláštnosti boje v horském a zalesněném terénu vyžadují, aby každý jednotlivec byl schopen jednat podle zámyslu svého velitele. Velmi důležitá je ukázněnost, bezpodmínečná poslušnost a oddanost pro splnění uloženého úkolu. Neukázněný jednotlivec může zhatit sebelepší zámysl, přilákat pozornost nepřítele a zmařit moment překvapení.

Současně je třeba, aby každý byl schopen dovedně používat **ženijní nářadí** (sekery, motorové řetězové pily, dlouhé nářadí), dělat zručně základní **ženijní práce** (včetně dělání oka na lanech) a byl vycvičen v **používání trhavin** (nástrahy, zátarasy, závaly, příprava léček, kladení PP a PT minových zátarasů, polí).

Požadavek rychlého odtarasení (zatarasení) přístupů a horského průchodu nemůže být pouze věcí ženijních jednotek, ale celého vrtulníkového výsadku. V praxi se ověřilo, že zcela jinak se plní časové normy za předpokladu,

že odborné práce řídí specialisté, zatímco veškeré pomocné a méně náročné dělají motostřelecké jednotky.

Boj v horském a zalesněném prostoru klade i zvýšenou náročnost na **fy-zické a morální, volní** vlastnosti jednotek. Řadu úkolů budeme plnit při pře-konávání zamořených prostorů. Práce v ochranných prostředcích nejen znač-ně vyčerpává, ale snižuje ostražitost a bdělost.

Proto i otázky organizace neustálého přímého zajištění, průzkum každého jednotlivce, popř. dvojice se musí stát základem úspěšné bojové činnosti.

Tyto požadavky dokazují, že jednotky pro bojovou činnost v horském a zalesněném terénu si musí dokonale osvojit celou řadu závažných otázek. Proto skutečný stupeň připravenosti bude vždy záviset též na **časových mož-nostech přípravy každého jednotlivce.**

Potřebný čas pro plánování bojového použití vrtulníkového výsadku ne-přesahuje soudobý trend pěti hodin. Vzhledem k tomu, že ve většině přípa-dech půjde o vysazení na minimální vzdálenost, zvýšené nároky klademe na sladění otázek spojených s použitím letectva, vrtulníkové palebné podpory, dělostřelecké přípravy a zejména podpory.

Konkrétní hloubka vysazení vrtulníkového výsadku bude záviset na:

- organizační struktuře vrtulníkového výsadku, způsobu zabezpečení jednotlivými druhy vojsk a celkových bojových možnostech,
- kapacitě horského přechodu, počtu a úrovni komunikační sítě (rokády, přístupy), možnostech objížděk a manévru,
- vedení bojové činnosti s jadernými anebo klasickými prostředky,
- průměrném tempu útoku vlastních pozemních jednotek a předpoklá-dané době sloučení v jednotlivých prostorech,
- celkovém počtu a síle speciálních odřadů (obcházecí, smíšené, před-sunuté), popř. skupin, které působí v týlu nepřítele a ve směru postupu k prostoru vysazení a vedení bojové činnosti vrtulníkového výsadku,
- systému obrany nepřítele, jakož i síle a možnostech záloh, které působí proti vrtulníkovému výsadku.

Zkušenosti potvrzují, že hloubka vysazení vrtulníkového výsadku v hor-ském a zalesněném terénu zpravidla bude pouze **několik kilometrů**. Například k ovládnutí hraničních přechodů může být vrtulníkový výsadek vysazen do vzdálenosti **5—8 km** od vlastních pozemních jednotek. Za předpokladu vya-sazení na vzdálené přístupy horského přechodu může hloubka vysazení dosa-hovat 10—20 km. To vše závisí na učenění horského přechodu, jeho význa-mu, důležitosti a v neposlední řadě na bojových možnostech jednotek a před-pokládané metodě vysazení vrtulníkového výsadku. Přitom nemůžeme vylou-čit, že v průběhu boje v operační hloubce nepřítele budou vrtulníkový výsa-dek vysazovat těžké vrtulníky do poměrně větší hloubky (30—50 km) s úko-lem udržet určený prostor po dobu 6—8 i více hodin.

Ve většině případech bude **volba místa** vysazení velmi ztížena. V horském a zalesněném terénu není snadné vybrat vhodné přistávací plochy, které umožňují maximálně využít momentu překvapení. V praxi využíváme pro při-stání vrtulníků táhlých svahů, náhorních plošin, údolí a v zimních podmín-kách i zamrzlých jezer.

Přitom víme, že většinu ploch v blízkosti horského přechodu bude nepří-tel různým způsobem bránit a znesnadňovat přístup. Na možných přístupech k horskému přechodu bude zřizovat zátarasy, léčky s maximálním využitím trhavin, fugasů, zápalných látek, popř. detektorů.

Existence veškerých zatarasovacích prostředků, které mohou být učeněny kruhovitě kolem horského přechodu budou bezprostředně ovlivňovat i **způsob vysazení** vrtulníkového výsadku. Ten může probíhat v několika variantách:

- vysazení na **vzdálenější přístupy** horského přechodu s následnou ztečí částí sil proti přicházejícím zálohám nepřítele a úderem hlavních sil z týlu k ovládnutí horského přechodu,

- vysazení **oboustranně** horského přechodu s vedením souběžných úderů z týlu a částí sil čelně,

- vysazení na **velkém prostoru** s manévrem sil a prostředků k ovládnutí horského přechodu z různých stran,

- vysazení do **středu horského přechodu** s vedením rozbíhajících ztečí do stran, týlu nepřítele a ve směrech postupu vlastních pozemních jednotek,

- vysazení za obranná postavení horského přechodu se současným ovládnutím **blížejších a vzdálenějších přístupů**,

- vysazení do několika prostorů členěných za sebou s vedením vstřičných ztečí k ovládnutí celého prostoru,

- různá kombinace těchto variant.

Na varianty vysazení má bezprostřední vliv i rozsah umlčení a zničení nepřítele na horském přechodu.

Vysazení může probíhat po vzdušném jaderném úderu za 10—20 minut, zpravidla na návětrnou stranu proti směru středního větru. Tuto dobu limituje předpokládaná úroveň radiace po vysazení a zejména to, že v době výbuchu **vrtulníkový výsadek ještě nemusí být na trati letu.**

Při používání klasických zbraní budou vysazení předcházet údery stíhacího letectva a stíhacího bombardovacího letectva, palby dělostřelectva v úzké koordinaci se ztečemi vrtulníků palebné podpory.

Vedení aktivní bojové činnosti nachází odraz ve zvolených variantách, ve kterých musíme dovedně střídat boj vrtulníkového výsadku jako celku s činností jednotek (čet, družstev, skupin) při plnění samostatných úkolů. Prakticky organizace boje v určitém místě s manévrem do jiného prostoru, popř. při vedení boje na velkém prostoru.

Aktivní bojová činnost vrtulníkového výsadku bude spočívat v:

- uvedení jednotek do bojové pohotovosti bezprostředně po přistání s okamžitým přechodem do předbojových (bojových) sestav, anebo okamžité zahájení bojové činnosti,

- vyslání průzkumu a zajištění na směry postupu, k zabezpečení vlastních boků a týlu,

- rychlém a skrytém přiblížení k objektům nepřítele pod ochranou průzkumu a zajištění,

- obejítí, obchvatu s cílem udeřit do boku a týlu nepřítele,

- kombinovaných ztečí z různých směrů, např. částí sil k čelnému napadení a hlavními silami pro úder z boků a zejména týlu,

- souběžných ztečí v různých prostorech anebo v časové posloupnosti,

- smělé, odvážné a iniciativní činnosti jednotek.

Aktivnost boje vrtulníkového výsadku spočívá také v tom, že je schopen rychle a nenadále se vysadit v kterémkoliv prostoru bez ohledu na přirozené a uměle vytvořené překážky, s maximálním momentem překvapení, s dosta-

tečnou manévrovací schopností, jakož i úspěšného ničení jednotek nepřítele menšími silami.

Požadavek aktivity se dostává do popředí také proto, že eliminuje nepřiznivý poměr sil, který je třeba vyvážit manévrem jednotek, vytváří potřebu současně ničit co nejvíce objektů nepřítele a podstatně ztěžuje nepříteli použití jaderné, popř. jiné prostředky hromadného ničení na vrtulníkový výsadek.

Bojová činnost vrtulníkového výsadku v horském a zalesněném prostoru se bude vyznačovat:

- vysokou bojovou aktivitou a samostatností jednotek, v některých případech i bez palebné součinnosti,
- častými a náhlými změnami situace nejen v týlu, ale i na frontě,
- rychlými přechody od jednoho druhu boje (útok) k druhému (obrana),
- neustálou pohotovostí vést boj v obklíčení,
- složitostí podpory letectva, dělostřelectva a vlastních vojsk, které postupují ve směru činnosti vrtulníkového výsadku,
- obtížným zásobováním materiálem a ztíženým zdravotnickým zabezpečením.

Bojová sestava vrtulníkového výsadku (viz obr. 1) se skládá ze stálých a nestálých prvků, z prvků zabezpečení bojové činnosti a míst velení. K ovládnutí horského přechodu se zpravidla používá přepadových, úderných a destruktivních (odtarasovacích) skupin, vševojskové a protitankové zálohy, jakož i průzkumu, přímého (bojového) zajištění a ženijní zálohy.

Přepadová skupina (v hodnotě čtyř) je předurčena k ničení živé síly nepřítele a ohnisek odporů zejména na hlavních (druhých) přístupech k horskému přechodu. V maximální míře využívá oboustranných přepadů a ztečí vedených do boků a týlu sestavy nepřítele.

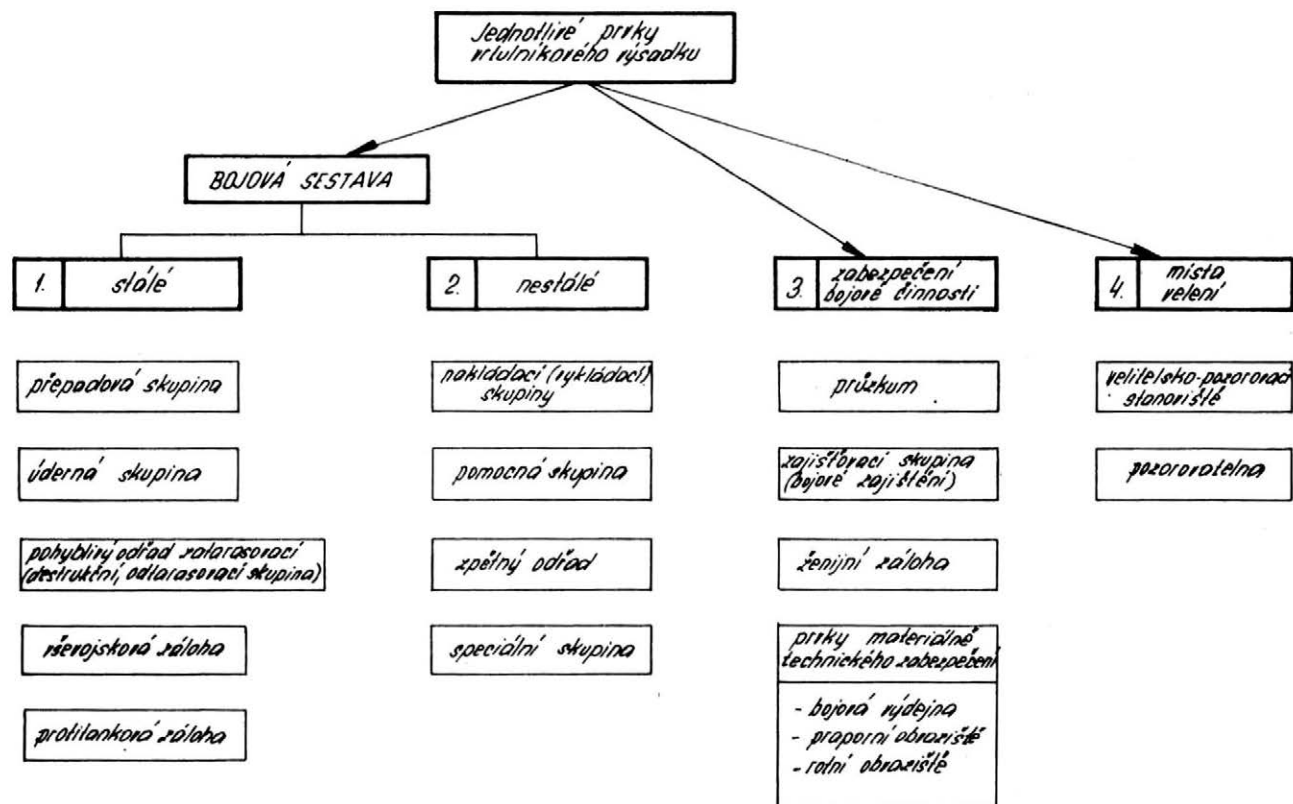
Údernou skupinu tvoří hlavní síly vrtulníkového výsadku (v hodnotě roty) k ničení hlavních sil nepřítele ve stanoveném prostoru. K tomu bezprostředně využívá kombinací manévru v úzké součinnosti s dalšími údernými, popř. přepadovými skupinami.

Destrukční (odtarasovací) skupina (v hodnotě zesíleného družstva) je složena z příslušníků ženijního družstva a stejného počtu příslušníků motostřeleckých jednotek, kteří kromě pomocných prací organizují přímé zajištění.

Vševojsková a protitanková záloha tvoří až 1/3 sil. Rozmísťuje se zpravidla uprostřed bojové sestavy, aby byla schopna v co nejkratší době zasáhnout kterýmkoliv směrem. Zvláštností je, že podle charakteru bojového úkolu a způsobu vysazení (na samostatném směru) se vševojsková a protitanková záloha vyčleňuje i u úderných skupin (zesílené motostřelecké roty).

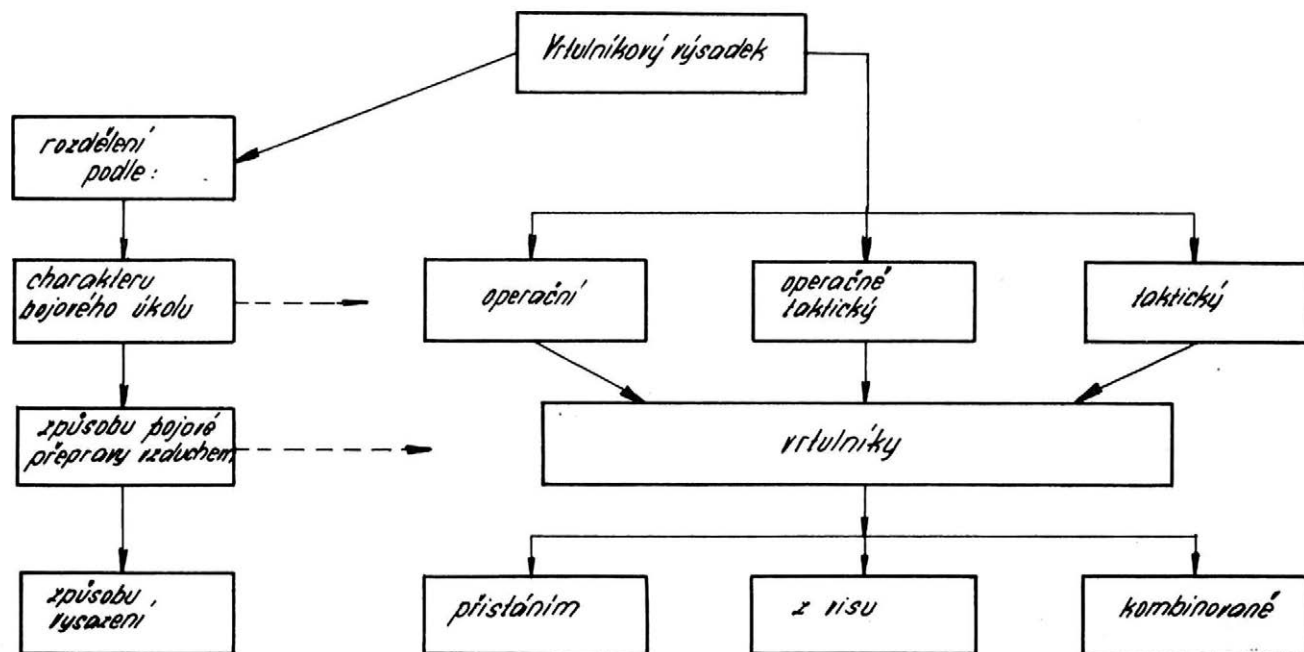
Prvky zabezpečení bojové činnosti, zejména průzkum a zajišťovací skupiny (bojové zajištění) vysíláme na všechny strany (kruhovým způsobem) k zabezpečení bojové sestavy vrtulníkového výsadku.

Bojová sestava vrtulníkového výsadku je zpravidla učleněna v jednom sledu s vyčleněním silné zálohy. V některých variantách můžeme na vzdálenější směry přístupu vysadit **přepadové skupiny**, které plní úkol předemutého odřadu. Obdobně vrtulníkový výsadek si může vyčlenit **obcházecí skupiny**, které plní úkoly v úzké součinnosti s přepadovými anebo údernými skupinami.

Obr. 1. Bojová sestava vrtulníkoreho výsadku

Obr. 2. Rozdělení vrtulníkoreho výsadku

Členění bojové sestavy vrtulníkového výsadku do jednotlivých skupin zabezpečuje maximální aktivnost. Současně to vyžaduje přesně sladit úkoly uvnitř vrtulníkového výsadku a udržet nepřetržitou součinnost s pozemními jednotkami a druhy vojsk.

Délka bojové činnosti výsadku závisí na:

- situaci vlastních vojsk a jednotek nepřítele,
- důležitosti a významu horského přechodu (pro obě strany),
- předpokládané síle vrtulníkového výsadku,
- hloubce vysazení,
- charakteru bojového úkolu,
- průměrném tempu útoku vlastních pozemních vojsk,
- hodnotě palebné podpory prostředky nadřízeného.

Současně důležitým ukazatelem pro stanovení celkové délky je počet a typ vrtulníků a jejich užitečná hmotnost, kterou využijeme pro bojovou přepravu vzduchem a vysazení. V horském a zalesněném terénu může vrtulníkový výsadek vést úspěšně aktivní činnost **po dobu několika hodin až jednoho dne**. Závisí to na bojových možnostech vysazených jednotek. Uvedu na příkladě:

- motostřelecká rota bez bojové techniky do 1 h,
 - motostřelecká rota zesílená protitankovými prostředky a střelci protiletadlových raketových kompletů do 3 h,
 - motostřelecký prapor bez těžké bojové techniky (OT, BVP) 4—6 h,
 - zesílený motostřelecký prapor (podle způsobu vysazení) 6—10 h.
- Pro činnost v noci se údaje o třetinu až polovinu zvyšují.

Konfigurace terénu a jeho pokrytost umožňuje anebo znesnadňuje obsazení horského přechodu. Mnohdy budeme vysazovat přímo z visu nad terénem, nad korunami stromů s využitím sítí, lan, provazových žebříků a speciálních plošin.

Další přísun jednotek a materiálu v průběhu boje bezprostředně ovlivní délku bojové činnosti vrtulníkového výsadku. Při boji v horském a zalesněném prostoru je zásada, že vrtulníkový výsadek vysazujeme zpravidla **jedním koloběhem**. Podle vývoje situace, důležitosti horského přechodu může být zesílen dalšími jednotkami a materiálem, které tvoří **další koloběh** a vytváří podmínky pro splnění předurčeného bojového úkolu pluků a divize. Tato zvláštnost je také podmíněna předpokládaným a skutečným tempem útoku pozemních jednotek.

Soudobé názory na bojové použití vrtulníkového výsadku v horském a zalesněném terénu ovlivňují i terminologické pojetí výsadku.

Zatím se běžně používá pojmu taktický vzdušný výsadek, který je předurčen k plnění různorodých úkolů v taktické hloubce a v úzké součinnosti s motostřeleckými (tankovými) divizemi.

Ovšem význam horského (hraničního) přechodu daleko přerůstá „taktický“ charakter.

Proto oprávněně začínáme používat pojmu **vrtulníkový výsadek** (viz obr. 2), který používáme k plnění nejen **taktických, operačně taktických**, ale v některých případech i **operačních** úkolů.

Soudobé zkušenosti potvrzují, že **význam** vrtulníkového výsadku, konkrétně při ovládnutí horského přechodu, nespočívá a nemůže být dán pouze hloubkou vysazení, ale **charakterem a důležitostmi bojového úkolu**, který tvoří součást úkolu divize.